

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
БІЛОЦЕРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ЕКОНОМІЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ

Спеціальність: 281 «Публічне управління та адміністрування»

Допускається до захисту
Зав. кафедри публічного управління,
адміністрування та міжнародної економіки

назва кафедри

доц. Панасюк В.І.
підпис, вчене звання, прізвище, ініціали

«2» листопада 2020 року

КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА МАГІСТРА

Професійні компетентності державного службовця та особливості їх оцінювання

Виконала: Поліщук О.В.

Поліщук
підпис

Керівник: доцент Панасюк В.І.

Панасюк
підпис

Рецензент: доцент Житник Т.П.

Житник
підпис

Біла Церква – 2020

РЕФЕРАТ

Поліщук О.В. «Професійні компетентності державного службовця та особливості їх оцінювання»

В роботі досліджено основні поняття компетентностей державних службовців, їх нормативно правові засади формування в органах публічної влади; особливості проектування рамок професійних компетентностей державних службовців у контексті професіоналізації публічної служби; систематизовано загальні умови та професійні стандарти проходження служби в органах публічної влади в країнах ЄС та в Україні, та оцінити ефективність діяльності державних службовців.

Виявлено розмежування компетентностей державних службовців у національних практиках публічного адміністрування та досліджено особливості формування іміджу державного службовця органів публічної влади. Проведено аналіз зарубіжних практик впровадження моделей компетентностей на державній службі.

Практичне значення одержаних результатів дослідження полягає в обґрунтуванні характерних особливостей формування професійних компетентностей державних службовців та оцінки компетентностей в цілому, за рядом певних показників та факторів.

Розроблено рекомендації, яким чином саме варто оцінювати компетентності державних службовців, за якими критеріями варто приймати на робочі місця та досліджено як часто, з якою періодичністю фахівці – державні службовці органів публічної влади, мають проходити так звану атестацію, на якій необхідно підтверджувати належний рівень кваліфікації та високий рівень компетентностей для конкретної посади та апробовано їх в практиці соціально-гуманітарного управління виконавчого комітету Богуславської міської ради в Київській області.

Кваліфікаційна робота магістра містить 100 сторінок, 1 таблицю, список використаних джерел із 69 найменувань, 1 додатку.

Ключові слова: службовці органів публічної влади, компетентності державних службовців, рамки професійних компетентностей.

ANNOTATION

Polishchuk OV "Professional competencies of a civil servant and features of their evaluation"

The basic concepts of competencies of civil servants, their normative legal bases of formation in public authorities are investigated in the work; features of designing the framework of professional competencies of civil servants in the context of professionalization of public service; systematized general conditions and professional standards of service in public authorities in the EU and in Ukraine, and assess the effectiveness of civil servants.

The delimitation of competencies of civil servants in national practices of public administration is revealed and the peculiarities of forming the image of a civil servant of public authorities are investigated. An analysis of foreign practices in the implementation of competency models in the civil service.

The practical significance of the obtained research results lies in the substantiation of the characteristic features of the formation of professional competencies of civil servants and the assessment of competencies in general, according to a number of certain indicators and factors.

Recommendations have been developed on how to assess the competencies of civil servants, on what criteria they should be hired and examined how often, how often specialists - civil servants of public authorities should pass the so-called certification, which must confirm the appropriate level of qualification and high level of competencies for a specific position and tested them in the practice of social and humanitarian management of the Executive Committee of the Boguslav City Council in Kyiv region.

The master's qualification work contains 100 pages, 1 table, the list of the used sources from 69 names, 1 appendix.

Key words: civil servants, competencies of civil servants, framework of professional competencies.

ЗМІСТ

ВСТУП.....	6
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИКО-ПРАВОВІ ОСНОВИ ФОРМУВАННЯ ПРОФЕСІЙНИХ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ ДЕРЖАВНИХ СЛУЖБОВЦІВ	11
1.1. Основні поняття у формуванні компетентностей державного службовця органів публічної влади	11
1.2. Правові основи формування професійних компетентностей державних службовців	18
1.3. Якісні ознаки високопрофесійного та компетентного кадрового корпусу публічної служби	24
Висновки до 1 розділу	29
РОЗДІЛ 2. ОСОБЛИВОСТІ ПРОХОДЖЕННЯ ДЕРЖАВНОЇ СЛУЖБИ У ОРГАНАХ ПУБЛІЧНОЇ ВЛАДИ В УКРАЇНІ ТА КРАЇНАХ ЄВРОПЕЙСЬКОГО СОЮЗУ	30
2.1. Особливості організації державної служби в соціально- гуманітарному управлінні виконавчого комітету Богуславської міської ради	30
2.2. Умови організації державної служби в органах публічної влади в країнах ЄС	37
2.3. Національна практика формування компетентностей державних службовців	43
2.4. Практика вибору критерії оцінки діяльності державних службовців країн ЄС та України	49
Висновки до розділу 2	56
РОЗДІЛ 3. НАПРЯМИ УДОСКОНАЛЕННЯ ФОРМУВАННЯ ТА ОЦІНЮВАННЯ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ ДЕРЖАВНИХ СЛУЖБОВЦІВ	57
3.1. Формування позитивного іміджу державного службовця органів публічної влади	57
3.2. Досвід впровадження моделей компетентностей на державній службі	63
3.3. Удосконалення оцінювання державних службовців соціально- гуманітарного управління виконавчого комітету Богуславської міської ради Київської області	68
Висновки до розділу 3	74
ВИСНОВКИ	76
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	82
ДОДАТОК	90

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Конституція України: Закон України від 28.06.1996 р. № 254к/96-ВР. Дата оновлення 21.02.2020. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80> (дата звернення 11.09.2020)
2. Про державну службу: Закон України від 10.12.2015 р. № 889-VIII. Дата оновлення 01.01.2020. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/889-19/ed20200101> (дата звернення 24.09.2020)
3. Про Концепцію адаптації інституту державної служби в Україні до стандартів Європейського Союзу: Указ Президента України від 05.03.2004 р. № 278/2004. URL: <https://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/278/2004> (дата звернення 10.10.2020)
4. Про затвердження Типових вимог до осіб, які претендують на зайняття посад державної служби категорії "А": Постанова Кабінету Міністрів України від 22. 07. 2016 р. № 448-2016-п. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/448-2016-%25D0%25BF> (дата звернення 03.10.2020)
5. Про затвердження Порядку визначення спеціальних вимог до осіб, які претендують на зайняття посад державної служби категорій «Б» і «В»: Наказ Національного агентства з питань державної служби від 06.04.2016 р. № z0647-16. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0647-16?lang=ru> (дата звернення 03.10.2020)
6. Про затвердження методичних рекомендацій з розроблення профілів професійної компетентності посад державної служби у державних органах, органах влади Автономної Республіки Крим або їх апараті: Наказ Національного агентства з питань державної служби від 20.07.2012 р. № v0148859-12. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0148859-12/ed20120720/conv> (дата звернення 14.10.2020)

7. Абрамов В. І. Методологія системного підходу та наукових досліджень: дослідницькі та інноваційні процеси в державній службі. Київ: КНЕУ, 2005. – 178 с.

8. Авер'янов В. Виконавча влада і адміністративне право. URL: <http://uristinfo.net/adminpravo/2-2010-12-16-12-41-31.html?attempt=1> (дата звернення: 19.10.2020)

9. Авер'янов В. Дискусійні питання законодавчого регулювання державної служби в Україні. Вісник державної служби України. Вісник державної служби України. 2005. №3 С. 7-11.

10. Акімов О. О. Психологічна готовність державних службовців до професійної діяльності в умовах євроінтеграції: проблеми визначення й формування. *Державне управління теорія та практика*. URL: <http://www/academy.gov.ua/ej3/txts/DERJAVNA%20SLUJBA/02-AKIMOV.pdf> (дата звернення: 11.10.2020)

11. Біла О. В. Реформування державної антикорупційної політики: мета та шляхи реалізації. URL: <https://golos.kyivcity.gov.ua/content/reformuvannya-antykorupciynoi-polityky-derzhavy-meta-ta-shlyahy-realizacii.html> (дата звернення 19.10.2020)

12. Біла Л. Р., Ківалов С. В. Організація державної служби в Україні. URL: http://dspace.onua.edu.ua/bitstream/handle/11300/3805/Bila_Tiunova_Publ_slujba.pdf?sequence=1&isAllowed=y (дата звернення 19.10.2020)

13. Васіна А. Ю. Мельник А. Ф. Оболонський О. Ю. Державне управління. К.: Знання. 2009. 582 с.

14. Василевська Т. Е. Особистісні виміри етики державного службовця: монографія. - К.: НАДУ, 2008. 334 с.

15. Василевська Т. Е. Етика державного службовця як засіб запобігання та протидії корупції. 2011. 72 с. URL: http://academy.gov.ua/NMKD/library_nadu/Navch_Posybniky/9fc4fff6-cce5-4afd-bf70-2e3854c59ab4.pdf (дата звернення 12.10.2020)

16. Вебер М. Избранные произведения. М.: Прогресс, 1990. 808 с.

17. Володина Н. А. Модель компетенцій — это не сложно. URL: http://www.tppchr.ru/files/subcontent/99/downloads/tppchr_1216725815.pdf (дата звернення 19.10.2020)

18. Воронько О. А. Керівні кадри: державна політика та система управління. URL: http://cpk.org.ua/index.php?option=com_booklibrary&task=view&id=1359&catid=0&Itemid=0 (дата звернення 04.10.2020)

19. Газізов М. М. Гошовська В. А. Босак О. З. Аналіз державної політики та прийняття управлінських рішень. К.: НАДУ, 2010. – 88 с.

20. Гацько А. С. Правові основи формування іміджу державного службовця. URL: <http://dspace.khntusg.com.ua/bitstream/123456789/4064/1/16.pdf> (дата звернення: 16.10.2020)

21. Гайдученко С. Сучасні підходи до безперервного професійного навчання керівників у сфері державної служби. URL: <http://www.kbuara.kharkov.ua/e-book/putp/2011-4/doc/2/03.pdf> (дата звернення 07.10.2020)

22. Дубенко С. Д. Державна служба і державні службовці в Україні. 2009. – 244 с.

23. Загородюк С. В., Ковбасюк Ю. В., Крайнік П. І., Дейнег Х. М. Світові моделі державного управління: досвід для України. НАДУ. 2012. – 612 с.

24. Задорожна С. М., Чабак Л. А. Психологічні особливості управлінської діяльності державного службовця в сучасних умовах. Чернігів: ЦППК, 2009. 14 с.

25. Карпа М. Компетенція посадових осіб місцевого самоврядування: особливості визначення. URL: [http://www.dbuara.dp.ua/vidavnictvo/2018/2018_01\(36\)/19.pdf](http://www.dbuara.dp.ua/vidavnictvo/2018/2018_01(36)/19.pdf) (дата звернення 02.10.2020)

26. Ковбасюк Ю. В., Оболонський О. Ю., Серьогін С. М. Державна служба. Одеса: НАДУ, 2012. Т. 1. 372 с.

27. Колобов Ю. В. Державна служба як чинник забезпечення ефективності функціонування виконавчої влади в Україні. Київ. 2013. 20 с.
28. Колосок С. В. Формування іміджу установи в системі державного управління. URL: <http://www.disslib.org/zv-jazky-z-hromadskistju-u-formuvanni-imidzhu-orhaniv-derzhavnoho-upravlinnja.html> (дата звернення 09.10.2020)
29. Ксенофонтowa X. З. Компетенции управленческого персонала. Креативная экономика. 2009. Том 3. № 9. С. 86-90.
30. Клочков А. К. КPI и мотивация персонала. 2010. С. 103. URL: http://www.ft-group.ru/upload/Kniga_KPI_Klochkov.pdf (дата звернення 29.10.2020)
31. Лукіна Т. Якість професійної освіти державних службовців. *Проблеми трансформації системи державного управління в умовах політичної реформи в Україні*: матеріали наук.-практ. конф. за міжнар. уч. (31 травня. 2006 р., Київ). НАДУ, 2006. Т. 1. С. 377-378.
32. Мельников О. Ф. Парадигми фахової підготовки державних службовців. URL: <http://www.disslib.org/teoria-ta-metodolohia-fakhovoyi-pidhotovky-derzhavnykh-sluzhbovtziv.html> (дата звернення 23.10.2020)
33. Мельничук Я. Імідж державних службовців. Буковинський вісник державної служби та місцевого самоврядування. *Наукова думка*. 2011. №1. С. 40-41.
34. Могильний С. А. Інноваційні технології формування позитивного іміджу посадових осіб органів місцевого самоврядування. Актуальні проблеми державного управління : зб. наук. пр. «Магістр». 2010. №2 (40). С. 1-8.
35. Нинюк І. І. Професіоналізм державних службовців. URL: http://academy.gov.ua/NMKD/library_nadu/Avtoreferat/29513e0f-df07-4ee6-baca-3813a409ea0d.pdf (дата звернення 02.10.2020)
36. Озірська С. М. Системи державної служби європейських країн: Велика Британія, Російська Федерація, Україна, Французька Республіка: науково-аналітичне дослідження. УАДУ, 1999. 168 с.

37. Оболенський О. Професіоналізація державної служби та служби в органах місцевого самоврядування. *Вісник державної служби України*. 2005. № 1. С. 25.
38. Олуйко. В. Державна служба як механізм державного управління у громадянському суспільстві. *Управління сучасним містом*. 2004. - №7-9 (15). С. 64-70.
39. Охотський Е. В. Государственная служба: теория и организация. URL: <http://www.libex.ru/detail/book728303.html> (дата звернення 12.10.2020)
40. Ободкова Е. А. Современная ситуация в теории и практике мирового менеджмента. Омск: Научный вестник. 2011. С. 140–143.
41. Оболенський О.Ю. Державна служба. URL: <http://studentbooks.com.ua/content/view/1214/76/> (дата звернення 05.10.2020)
42. Оболонский А. В. Государственная служба: комплексный подход. М.: Издательство «Дело». 2009. 512 с.
43. Папкова О. В. Деловые коммуникации: Учебник. М.: Вузовский учебник, НИЦ ИНФРА-М. 2016. 160 с.
44. Петренко О. Формування інтегрованого інституту публічної служби в Україні: дис. канд. наук з держ. упр. Київ. 2008. – 181 с.
45. Поліщук І. В. Механізми забезпечення розвитку професійного потенціалу державних службовців в Україні. 2018. URL: <http://academy.gov.ua/pages/dop/137/files/7df1527a-9c85-4673-a1cf-379ec5f29214.pdf> (дата звернення 02.10.2020)
46. Потемкина Ю. С. Ответственность как элемент профессиональной способности государственного. 2013. №2. С. 81-95. URL: <http://www.pa-academy.kz/images/%E2%84%962-2013/%20Regional%20Hub.pdf> (дата звернення 13.10.2020)
47. Потьомкіна Ю. С. Теоретико-організаційні засади розмежування компетенцій державних службовців у процесі реалізації державно-службових відносин. 2015. 167 с. URL: <http://academy.gov.ua/pages/dop/137/files/ef9e4e40-e462-4f8c-9776-abae3f62bbf6.pdf> (дата звернення 17.10.2020)

48. Продаєвич О. С. Проходження державної служби в Україні: організаційно-правовий аспект : дис. канд. юрид. Наук. Одеса. 2008. - 238 с.

49. Публічна служба в модерній державі: матеріали науково-практичної конференції, присвяченої 100-річчю державної служби України. 2018. URL: <http://ipk.edu.ua/library/vidperiod/%D0%97%D0%B1%D1%96%D1%80%D0%BD%D0%B8%D0%BA.pdf> (дата звернення 13.10.2020)

50. Сороко В. Побудова механізму оцінки ділових і професійних якостей державних службовців. URL: www.guds.gov.ua/control/uk/publish/ (дата звернення 15.10.2020)

51. Тимошук В. П., Школик А. М. Публічна служба: зарубіжний досвід та пропозиції для України. – К.: Конус. 2007. – 735 с.

52. Шикарева Е. Е. Имидж государственного служащего: основные характеристики, классификация, этапы реформирования. 2011. № 4. С. 82-93.

53. Щокін Г. В. Як ефективно управляти людьми: психологія кадрового менеджменту. URL: http://infotour.in.ua/schekin_pkm.htm (дата звернення 13.10.2020)

54. Яцюк В. А. Удосконалення підвищення кваліфікації державних службовців в Україні: організаційно-правовий аспект. URL: [http://irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/irbis64r_81/cgiirbis_64.exe?Z21ID=&I21DBN=ARD&P21DBN=ARD&S21STN=1&S21REF=10&S21FMT=fullwebr&C21COM=S&S21CNR=20&S21P01=0&S21P02=0&S21P03=A=&S21COLORTERMS=1&S21STR=%D0%AF%D1%86%D1%8E%D0%BA%20%D0%92.%D0%90.\\$](http://irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/irbis64r_81/cgiirbis_64.exe?Z21ID=&I21DBN=ARD&P21DBN=ARD&S21STN=1&S21REF=10&S21FMT=fullwebr&C21COM=S&S21CNR=20&S21P01=0&S21P02=0&S21P03=A=&S21COLORTERMS=1&S21STR=%D0%AF%D1%86%D1%8E%D0%BA%20%D0%92.%D0%90.$) (дата звернення 21.10.2020)

55. Alberta Public Service Competency Model, Government of Alberta: Corporate Human Resources. URL: <http://www.chr.alberta.ca/?file=learning/competencies/apscomp/aps-competencies> (дата звернення 01.10.2020)

56. Aimé P., Berthé T., Froment B., Grosmaire A.-M. et etc. Guide d'audit des établissements d'enseignement supérieur et de recherché en vue de l'optimisation des fonctions de support. Paris : IGAENR, 2010. P. 3-21.

57. Bird S. M. Performance indicators: good, bad, and ugly // Journal of the Royal Statistical Society. 2005. № 8. P. 12–18.

58. Bissessar A., Challenges of Competency Testing in a Divided Society, Public Personnel Management. 2010. № 2, P. 97–115.

59. Bouckaert G., Halligan J. Managing Performance: international comparisons. New York : Routledge. 2008. P. 5-11.

60. Building Leadership Capacity in the OPS, The Ontario Public Service Careers, URL: <http://www.gojobs.gov.on.ca/ExecLearnDevel.asp> (дата звернення 04.10.2020)

61. Buleca J., Mura L. Quantification of the efficiency of public administration by data envelopment analysis // Procedia Economics and Finance. 2014. N 15. P. 162–168.

62. Clark G. Performance Management Strategies. Strategic Human Resource Management: theory and practice. London : Sage Publications, 2005. P. 318–341.

63. Coates G. En-trusting Appraisal to the Trust. Gender, Work and Organisation. 11(5), 2004. 18 p.

64. Gangani N., McLean G. and Braden A., A Competency-Based Human Resource Development strategy, Performance Improvement Quarterly. №.1. 2006. P. 127–139.

65. James Alston. 4 Types of Political Corruption// James Alston. URL: <https://www.houstoncrimedefense.com/4-types-of-political-corruption/> (дата звернення 04.10.2020)

66. Markus L., Cooper-Thomas H. and Allpress K., Confounded by Competencies: An Evaluation of the Evolution and Use of Competency Models, New Zealand Journal of Psychology. 2005 № 2, P. 3-17.

67. Matei A., Camelia G. Public Service in Romania and its Role in the Development of the Administrative Capacity // Procedia Economics and Finance. 2015. № 23. P. 982-985.

68. Nomden K. L'évolution de la gestion des ressources humaines dans les administrations publiques de l'Union européenne // Eipascope. 2000. № 1. P. 25-27.

69. Op de Beeck S., Hondeghe A., Competency Management in the Public Sector: Three Dimensions of Integration, Public Management Institute Catholic University of Leuven, Belgium, IRSPM Confernece. 2010. P. 67-80.

Library stamp: 04.04.2010

ІНТРОДУКЦІЯ

Вступ до курсу "Компетентнісний менеджмент в державному секторі"

1. Мета курсу

11. Курс має на меті ознайомити студентів з основними аспектами компетентнісного менеджменту в державному секторі, зокрема з трьома вимірами інтеграції: організаційною, культурною та методичною.

12. Курс охоплює поняття компетентності, її складові частини та методи вимірювання компетентностей в державному секторі.

13. Курс охоплює поняття компетентності, її складові частини та методи вимірювання компетентностей в державному секторі, зокрема з трьома вимірами інтеграції: організаційною, культурною та методичною.

14. Структура курсу

- це курс, який охоплює всі аспекти компетентнісного менеджменту в державному секторі.

15. Навчальні результати

16. Після закінчення курсу студенти повинні знати основні поняття компетентнісного менеджменту в державному секторі, зокрема з трьома вимірами інтеграції: організаційною, культурною та методичною.

17. Після закінчення курсу студенти повинні уміти застосувати на практиці знання, отримані в процесі навчання.

18. Після закінчення курсу студенти повинні бути здатні аналізувати ситуації в державному секторі та пропонувати рішення.

19. Після закінчення курсу студенти повинні бути здатні працювати в команді та розв'язувати проблеми.